COPIE,

EENS SENDTBRIEFS

der Ridderschap, Edelen ende Steden van Hollandt / representerende die Staten vanden selfden Lande: aen mijn Heeren representerende die Staten vanden Lande van Herwaerts ouere.

Hen vermanende / om eendrachtelick / ten dienste vande Coninclicke Maiesteyt / die Landen te helpen brenghen in haren ghewoonlicken voorspoet ende vryheyt.

Psalm. lxxxij.

Hoe langhe willet ghylieden onrecht richten / ende den persoonen der Godtloosen voort trecken.
Verlost den ellendighen ende den nootdruftighen: helptse wt den handen der Godtloosen.

Ghedruct int Iaer ons Heeren,
M. D. LXXIII.

¶ Hooghe/ Edele/ Heerweerdighe/ Eerſame/ Wijſe ende Voorſienighe goede Heeren/ Vrienden ende Medebroeders/ ꝛc.

Lſo wy vernomen hebben/ dat den Hertoch vã Alba/ die generale Staten nu wederomme laet vergaderen/ om aen de ſelue byſtant eñ hulpe van gelt eñ andere nootſakelickheden/ tot voluoeringe deſes tegenwoordighen Crijchs/ te verſoecken: Soo en connen wy niet nalaten/ van weghen des ſchuldighen plichs/ daer mede wy aen onſen ghemeynen Vaderlande verbonden zijn/ V. L. als onſe medebroeders deſen onſen brief te ſchrijuen. Voor gewis ende ongetwijfelt achtende/ dat V. L. noch lief ende aengenaem weſen ſal onſe aduijs ende trouwen raet te hooren/ in het ghene daer wy/ door die eruarentheyt der ſaken die ons dagelicx voorvallen/ eenichſins onderricht zijn: Want al iſt ſake dat wy door die booſheyt des tijts eñ inſonderheyt door den bitterẽ haet/ miſgonſticheyt ende quaetwillicheyt eeniger vremden/ vã elckanderen voor deſen tijt afgheſondert zijn/ ende door haer archeyt eñ ſchalcke practijcken/ in Crijgen ende Oorloge/ teghens onſen wille eñ danck/ gheraect: Des niet te min verhopen wy op V. L. diſcretie/ ende op de natuerlicke ghenegentheyt des Vaderlants/ die ons allen vã moeders lijue aengeboren eñ inghewortelt is/ dat ghylieden nemmermeer en ſult connen vergheten/ die goetwillige ende vriendelicke trouherticheyt/ die wy deen den anderen hier voortijts altijt hebbẽ toe ghedragen/ eñ noch toe draghẽ/ voor Godt eñ voor alle menſchẽ ſchuldich eñ van onſen twegen noch bereyt ende veerdich zijn: Sullet derhaluen oock vã uwen tweghẽ dat ſelue vermoeden vã ons hebbende/ onſe trouwe vermaninghe ſonder eenighe partijdeſchap opnemen/ ende inde weechſchale der waerheyt ouer wegende/ bedencken/ ghelijck als die waerheyt is/ dat wy geenẽ Crijch en voeren deen tegens den anderen/ wãt wy elckanderen noyt int cleyne noch int groote miſdaẽ en hebben/ maer allen onſen twiſte ende Crijch is alleẽ/ eñ enckelick teghẽ die regieringe vande vremde Natie/ welcke wy al te ſamẽ hier voortijdẽ eendrachtelick wt deſe Lãden hebben geweert/ ende elckanderen belooft/ ende altijts verſtaẽ hebbẽ te weeren: Als te ſeer ſchadelick/ ende de wterſte verderffeniſſe vãden ſtaet der gemeene Nederlãden weſende/ daer aẽ ſyne Ma. ſo grootelicx gelegẽ is.

N iuſt alſo/ dat ſy met vele valſche ende verbloemde aengeuẽ/ miſbruyckende tot haer voornemẽ den name der C. M. eñ der Religie/ die ſy veynſen voor te willẽ ſtaen/ hebben V. L. tegens ons ſo verre gebracht/ dat ſy uwe goederen/ v gelt/ Ja uwe lijf ende leuen genoech gebruycken/ tot onſer vernielinge ende verderuinghe/ omme haer ſeluen daer door meeſters te maken/ niet alleen ouer ons/ maer oock ouer v lieden/ eñ alle uwe naco-

melingen in alle eewicheyt. Mẽ leest inde Roomsche Historien/ dat/ doen het volck binnen der stadt van Romen/ door eenen swaren twiste verdeylt was/ eñ den Adel teghẽ het ghemeyne volck also ghespannẽ/ dat de eene partye buyten der stadt op eenen berch ghewekẽ was/ eñ wilden lieuer den gemeynen vyant laten inuallen/ dã dat sy met malcanderen eenige gemeensaemheyt souden voortaen meer hebbẽ willen houden: So isser eenen genaemt Menenius Agrippa/ die hen een alsulcken exempel ofte gelijckenisse voorhiel: Als dat hier voortijdẽ eenmael geschiet was/ dat die ledenen des menschelicken lichaems/ in eenen misuerstant ende swarẽ twiste teghens malcanderen geraect waren/ so dat die handẽ ende die voeten/ mitsgaders alle dandere wterste ledenẽ/ besloten ende gheresolueert warẽ/ den ledighẽ buyck met swarẽ surẽ arbeyt niet langer te spijsen/ waer door dat het gheschiede dat dẽ buyck gheẽ voetsel meer crijgende/ heel verflaut eñ verleghẽ werde/ ende daer na het gantsche lichaem verswackt/ so dat de handen noch voeten geen werck meer en conden ghedoen/ waer door sy al te samen vã noots weghẽ wederomme ghedwongẽ werden/ haer onder elcanderen te versoenen/ op dat sy al te samen vereenicht wesende/ het gheheele lichaem mochte/ ghelijck als te vooren/ ghevoedt wordẽ/ ende in het leuen onderhoudẽ. Dese ghelijckenisse vã het Roomsche volck ghehoort wesende/ hebben sy vã stonden aen/ sonder langer beraet/ haer laten gheseggen/ eñ metten Adel versoent wesende/ zijn wederomme inde stadt gekeert/ ende gelijckerhant die wapenen teghẽs harẽ ghemeynen vyant aentreckende/ hebben hem niet alleene van hare frontieren verdreuen/ maer oock hare stadt metter tijt ghebracht/ tot de grootheyt/ macht eñ voorspoedicheyt/ daer in sy menige hondert Jaren bouen alle andere steden vander werelt ghefloreert heeft.

Voorwaer/ alderliefste medebroeders/ hebbẽ dat volck vã Romẽ goede reden ende recht ghehadt/ eñ ist hen wel ghegaen/ dat sy door dit exempel ofte fabel vã Menenio Agrippa/ hier met elckanderen in een sterck verbondt vereenicht hebbẽ: Hoe veel meer redenẽ hebben wy/ dat wy ons nu met elckanderẽ verbinden/ eñ deen den anderen die hant biedẽ/ om ons algemeyne vyandẽ ende misgonners met gewelt te wederstaẽ/ de selue oock wt onse Lãden te verdrijuen/ eñ den Lãden helpen wederbrenghẽ tot haer oude fleur/ voorspoedicheyt eñ macht/ daer die vã te voren door onse goede eendracht/ so lãghe inne ghestaen hebben: Wãt wy en hebbẽ deen den anderen niet misdaen/ noch en draghẽ (Godt heb lof) gheenen haet noch vyantschap tegens malcanderen/ daeromme dat wy ons van elckanderen souden moghen of willen scheyden/ ofte afsonderen/ ghelijck als die van Romen deden: wy en weten gheẽ tweedracht tusschẽ ons te wesen: Maer die sake vã allen den beroerten/ onrusticheyt/ eñ deser aengenomen wapeningen/ zijn die Spaengiaerdẽ/ die vã buyten in dese Landen commende/ eñ veel al vã sobre vyle eñ cleyne conditie te wesende/ hen in dese Landen

willen

willen doen reuereren/ hen metten rijckdommen deſer Landen groot ma=
ken/eñ voorts met een hooueerdigen moetwil/eñ bloetdronckentheyt ons
in armoede te ſtellẽ ende regieren/ eñ alſulcx willen allen onſen goederen
ende het ſweet onſes aenſichts/ met al tgene dat wy ende onſe Vooruade=
ren/met bitteren arbeyt verſuert hebben/ tot harẽ welluſt ende onnuttic=
heyt beſteden: Ja ons/onſe vrouwen eñ kinderen/ ende alles wat wy lief
eñ weert inde werelt hebben/ſy tot harẽ lijf eyghenen ende ſlauoenen ma=
ken. Eñ dat noch het anderſwaerſte is/ willen dat wy hen ſullen rekenin=
ghe vã onſen ſielen ende conſcientien gheuẽ/ om daer ouer na haren goet=
duncken te heerſchẽ ende daer eenighe onder hen nauwelicx en wetẽ ofter
eenen God inden Hemel is/ noch en hebben nauwelicx een enckel woort
vã den Sone Gods Chriſti Jeſu onſen eenigẽ Salichmaker gehoort noch
geleſen/daer willen ſy onſe geloone eñ Religie ſtraffen/eñ onder het deck=
ſel vã dien/willen ons onder haer Inquiſitie brengen/ die tegen die Ma=
ranen ende verloochende Chriſtenen in Spaengien gebruyct wort. &c. om
onder alſulcken eenen deckmantel/ons van allen onſe Priuilegien/ Vrij=
heden ende oude hercommen/die onſe Vooruaders ons met arbeydt/ ende
met haren trouwen dienſt/ Ja met haer goet ende bloet hebbẽ verworuen
ende naghelaten/gantſchelick te beroouen.

Ende om dat wy ſulcx niet ghesint en zijn te lijden/ maer willen lieuer
den laetſten man waghẽ/ dan dat wy ſouden van onſe oude Regieringhe/
onder onſen aldergenadichſten Heer/den Coninck vã Spaengiẽ/onſe na=
tuerlicke Graue vã Hollandt/ die ons de voornoemde Priuilegien/ Vrij=
heden eñ hercommen ſeer ſolemnelicken beſworẽ heeft/ willẽ afſtaen. So
wilt v nu de Hertoge vã Alba met ſynen aenhanck wijs maken/ dat wy
teghẽ onſen Coninck gerebelleert zijn/eñ wilt v ouerreden/dat ghy v van
uwe natuerlicke Lantslieden ende medebroeders afſcheydẽde/ſult werden
dienaers van haren moetwil/ſcheprechters van hare wreetheyt/ eñ voor=
ſtanders van hare oncuyſche ende onbehoorlicke begheerlickheden.

Daerom wilt doch/lieue medebroeders/ de ſake ernſtelick ende rijpelick
bedenckẽ/eer dat ghy V.L. onder zijn tyrannie noch dieper begheuet/ofte
hem yet toeſtaet/vã al tgeene dat hy v liedẽ in deſe vergaderinge gemeynt
is voor te houdẽ:en laet v doch met geene ydel woorden die ooghẽ verblin=
den eñ het verſtant benemẽ: Ghy zijt die Staten des Landts:dat is te ſeg=
ghen/ Die voorſtanders ende beſchermers van haer Vrijheyt/eñ van hare
Priuilegien/welcke ghy liedẽ ſchuldich zijt/ voor God eñ voor alle men=
ſchen te verdedigen/eñ te hant houdẽ/ſo ghy niet en wilt meyneedich wor=
den/ want ſulcx hebt ghy lieden den Lande beſworen/ende daeromme zijt
ghy wt allen Steden wtgecoren/op dat een yegelick ſynen Stadt/eñ ghy
al tſamẽ het gantſche Lãdt helpet voorſtaen eñ verantwoorden/ tegẽs al=
le die gene/die het ſouden willen eenichſins vercortẽ ofte verongelicken.

Daeromme heeft ooc onſe genadichſte Heere dẽ Coninck/ als Hertoge

van Brabant eñ van Gelder/Graue vã Vlaenderen/van Hollant/ Zee-
landt/Henegouwe/Artois/etc. In uwen handen/ in Gods des almach-
tigen tegenwoordicheyt gesworen/dat hy ons alle onse Priuilegien/ Vrij-
heden/ Rechten eñ hercommen/sal onuermindert eñ onuerkeert laten blij-
uẽ/eñ de selue in alle haer puncten onderhouden. Op de selue conditie ende
voorwaerdẽ/hebt ghylieden hem indẽ name vande Steden/ ende der gant-
sche ghemeente/tot onsen natuerlickẽ Heere eñ genadige Bescher̄mer eñ
Voorstander aenghenomen. So dat ghy v volck niet machtich en zijt/ den
Coninck selue/so verre als hy (twelck wy geensins en verhoopẽ) tegens
synen Eedt wilde doen/de hant te houden ofte te lijden: Ja hy ontslaet v al
te samen/eñ eẽ yegelick bysonder/vã alle plicht des gedienstichept/so ver-
re als hy tegens onse besworene Priuilegien yet soude willen begaẽ ofte
attenterẽ/eñ heeft een voor allen/ Ipso facto/ eñ dadelick gecasseert eñ te
niete gemaect alle Ouerichepdẽ eñ Officierẽ de welcke tot preuiditie ende
nadeel der seluer Priuilegien souden ingheſtelt ofte aenghenomẽ wesen.

Hoe soudet ghy nu dã connen toestaen/dat een Hertoge vã Alba/ofte
ander Spaengiaert/die vã onsen natuerlicken Heerẽ bloet/ noch afcoem-
ste niet en is/noch met dese Landẽ eenighe gemeenschap hebben can/hem
soude veruoorderen niet alleenlick alle Lantsrechten/Priuilegien eñ Vrij-
heden naer synẽ moetwille te nieten te doene/ maer eer uwen Name ende
auctoritept/ die hier voortijts by allen onsen Vorsten eñ natuerlickẽ Hee-
ren/den Hertoghen van Bourgoengien/Brabandt/ Grauẽ vã Vlaende-
ren eñ vã Hollandt/in grooter eerbiedinge ghehouden is geweest/ tot sy-
ne onmenschelicke tyrannie ende moetwillichept misbruyckẽ. Die Hooch-
loflicke Voorsaten onses aldergenadichste Heerẽ des Coninex/en hebben
noyt Crijch geuoert/noch Vrede gemaect/ Ja oock gheen Munte gesla-
ghen/noch selue so vele als een stuuer exactie den volcke opgeleyt/ sonder
der Staten raedt ende aduijs/ Ja sonder haer consent ende verwillinghe
daerinne te ghebruycken/ende hebben selue gesworen alsulex niet te doe-
ne: Het welcke oock by hoochloflicker ghedachtenisse Keyser Carolus/
eñ onsen Coninck selue/met haren Eedt in uwẽ handen so beuesticht/ eñ
metter daet seer vlietich onderhouden: Eñ nu siet ghy lieden desen vreem
den Tyrant/ die v noch int minste noch int meeste niet aen en gaet/ v lie-
den ende uwen volcke sulcke lasten vã Impositiẽ ende exactien vã Crijch
ende Crijchslieden/ende van allerley maniere van Tyrannie ende verdruc-
kinge op den hals legghen sal/alst hem lust eñ ghelieft: Hoe soudt ghylie-
den ymmermeer sulex voor Godt eñ voor eenighe redelicke menschẽ con-
nen verantwoorden? Tsoude meer dan te verwonderen ende te beclaghen
zijn/dat onder den uwen/eñ door tgantsche Lãdt/onder so veel Heeren/eñ
grooten Adel die van so eerlicken Stamme gesproten zijn / niet een alleen
en soude zijn/die een manlick hert int lijf hebbende/ deses Spaẽschen Ty-
rans wreedthept ende moetwillichept soude deruẽ wederstaen: Ende al te

samen

ſamẽ ſyne dienaers ende Lijfeyghẽ alſo ghewordẽ/ oock hare tonghẽ ende lippen hem ſulcks onderworpen ſouden zijn/ dat ſy niet en ſouden durven ſpreken dan tgene dat hem liefghetal ende aenghenaem ſy/ etc.

Byſonder/ alſo door zijne al te ſtoute opgeblaſentheyt/ ende onmenſchelicke wreetheydt/ die Edele eñ hoochloflicker Heerẽ van Egmont eñ van Hoorne omneghebracht/ eñ het Edele bloet dwelck ſy tot dienſte des Coninex eñ haers Vaderlandts/ Ja tot bewareniſſe eñ welvaren vã v allen/ altijt gewillichlickẽ eñ mildelicken tegens dẽ vyant haddẽ gewaecht/ noch vergoten heeft: Eñ hem niet geſchroomt voor uwe ooghẽ/ ende in uwe teghenwoordicheyt niet ſynen bloetdorſtigẽ ſweerde te ſuppen/ ende op een ſchavot te ſtorten; eñ daer toe ſo veel onſchuldichs eñ vromer bloets/ van ſo menighe vandẽ beſtẽ Adel des Landts/ eñ van ſo treffelicke Borgeren ende Inwoonderen/ van alderley ſtaet ende conditie: Beneven dat hy die andere vrome/ eñ Edele Princẽ/ Gravẽ/ Heerẽ/ Edelẽ/ eñ Borgeren/ met ontallicke menichte wt dẽ Lande verdrevẽ heeft: Om dieſwille dat ſy lieden/ ghelijck ghy lieden ende wy lieden/ ghepoocht haddẽ ende ghesint waren gheweeſt/ die Landẽ vande Spaenſche Inquiſitie te bevrijdẽ/ eñ te behouden in hare oude gherechticheden/ loflicke Privilegiẽ ende ghebruycken/ tot eere ende dienſte vã onſẽ Coninck: door welcke rigeur ende crudeliteit/ hoe wel des Hertoge vã Alba hope eñ meeninge wel is geweeſt ſulckẽ ontſich ende ſchrick onder allẽ menſchẽ te makẽ/ dat hy voortaẽ na ſynen luſt alleen/ metten zijnẽ ſoude regieren/ eñ den ſtaet eñ ſakẽ vanden Lande tot zijnen welgheuallẽ ende meeſten profijt te verſtellẽ ende te verkeeren.

So en dencken wy nochtans niet/ de herten ende tghemoet/ van allẽ anderen ſo veel overghebleuenen/ ſulcks verflouwet eñ verkeert te zijn/ datter gheen Heeren/ Edelen/ Overicheyden ofte Burgheren en ſoudẽ zijn/ die tVaderlant lief hebbende/ tſelfde/ ende den arme ingeſetenen van dien/ ſoudẽ willen helpẽ voorſtaẽ eñ beſchermẽ/ vã alſulcke wreede meeninge/ ſonderlinghe als nu ter tijt dat tſelfde/ met goeden ſucces by ons is aengeheven: Mijn Heerẽ ghy ſiet hoe dat deſe cleene Provincie van Hollant is houdẽde/ hoe dat God de Heere ons teghẽ de verwoetheyt deſes Tyrans/ die ons al te ſamen in een ooghenblick gheerne ſoude vernielẽ ſo hy conde/ ſo wonderlickẽ heeft bewaert eñ beſchuttet/ ghelijck als hy (ſynẽ naem ſy gheloooft ende ghedanckt inder eewicheyt) noch tegenwoordelickẽ doet/ hoe wel den Hertoghe van Alba/ allen ſyne Spangiaerden/ eñ Italianen (dwelcke inder waerheyt niet ſo ſeer te vreeſen zijn/ als ſy over dẽ verwonnen ende beangſtẽ hen ſtraf thonen) fortſe ende ghewelt heeft op Hollant heeft aenghewent ende ghekeert.

Indien de ſtadt van Amſtelredã die dat Spaenſche Garniſoen vanden Hertoghe van Alba altijts hebbẽ gherefuſeert/ ende oock met groot gelt moetẽ wtcopẽ/ die oock op der exactien vandẽ tiendẽ Penninck die meeſte ſwaricheyt hebben gemoveert/ ende Jeghens de executie van dien metter

daet

daer geopposeert/ In heure voornemẽ/ daer toe sy anderen oock hebbẽ verweckt / stantachtich hadden ghebleuen/ ende hemlieden niet hadden laten misleyden/ omme den vyanden vã heur Vaderlant niet alleen inne te latẽ/ maer oock alle hulpe eñ bystant te doẽ / voorwaer den Hertoge met zijnen Chrijchsuolck souden hen hebben gewacht Hollandt aen te grijpen.

Desghelijcken/ hadden die van Middelburch tot noch toe / haer niet laten bedrieghẽ/ ende met valsche voorwendinghen des Hertoghẽ/ eñ zijnen aenhancks in het net latẽ brenghẽ/ hy en soude voorwaer niet een vã zijnen Spaengiaerdẽ leuendich wt Walcherẽ opt hebbẽ gebracht. Eyndelick/ haddẽ eenige Gouuerneurs/ veel Heeren/ Eedelen eñ oneedelen ghebleuẽ by hare ghesintheyt eñ propoosten die sy voor den ghemeenen man wel hebben laten schijnẽ ende luydẽ/ omme andere tot wederstant van des Hertoghen regeringhe te animeren/ Voorwaer den Hertoghe soude van zijne quaet opset hebbẽ moeten afstaen: want van waer heeft die van Alue doch alle zijne macht ende ghewelt daer hy hem so trotzich op beroemt? anders dan van v luydẽ/ ende van Stedẽ des Nederlãts/ van waer alle behoeften van Schepen ende schiprustinghen/ van waer tgelt ende de wapenen/ Ja van waer commẽ hem so grooten hoopen van soldatẽ? dan wt dese Nederlanden selue: is dat niet wel beclaghelick ende erbarmelick / dat dit arme Landt zijn eyghen goet ende bloet eenen vreemdẽ Tyrant by stelt/ ten eynde dattet in eenen schendighe eewighe slauernie ende dienstbaerheyt van vremde Natien mach gebracht worden / Ja zijne eyghene Landtsatẽ ende Inwoonders vermoort ende vernielt.

Hoe is nu dat arme Nederlandt so seer veraert ende verbastert? waer is het Edel ghemoet van onsen vromẽ Voorvaderen? die noyt en hebbẽ willen gedoogẽ dat eenige vreemde Natiẽ heerschappie hier int Lant souden voeren/ Ja geene Officie noch staten bedienen. Twelck altijts met alder neerstichheyt/ ende niet sonder moeyte ende pijne/ immers noch in so corten Jarẽ is wederstaẽ eñ afgeweert / deur diẽ tselue altijts verstaẽ is geweest/ de ruyne vande Nederlandẽ/ als wel voorsiẽ eñ ghesteyt is geweest/ eñ nu/ God betert/ blijct wat wtter regeringe des Hertogẽ vã Alba is geuolcht/ als donvrientschap metten omliggende Coninckrijcken eñ naghebueren/ verachteringe vande Coopmanschap eñ Hant wercken / daer by het Nederlant eñ die rijckdomme van dien is staende: eñ ten laetsten/ vernielinge/ veriagen ende vermoorderen vande inwoonderen der seluer Landen/ met sulcke affectie als vreemde Landen draghende zijn/ sonder aenschou van tweluaren vanden dienst van zijne Maiesteyt.

Nietemin/ dit overgheslaghen/ lieue medebroeders ende die saecke inde teghenwoordige gestelt aenmerckende/ so mocht ghyliedẽ siẽ dat God de Heere zijn hant streckt/ ende en laet ons/ onsẽ vyanden niet tot eenen roof noch tot schande worden. Waerom en grijpt ghy als noch dan niet eenen mannnelickẽ moet? ende voucht v te samẽ met ons/ omme ghelijckerhant

die

dit onrechtueerdich ende onuerdraghelicken Jock / van onser alder halsen
int ghemeen eens af te werpẽ: Want so den Hertoge tot noch toe / so wey=
nich heeft connen wtrichten / daer wy teghen malcanderen opghesêt zijn
geweest / eñ daer het meestendeel des Lãdts hem heeft bygestaen / wat sal
hy noch connẽ doen: indiẽ wy met eendracht ende eenwillichept / ons hou-
dende onder de wettelicke gehoorsaẽhept des Coninckliicke Maiestepts /
onses ghenadichste Heeren / dese vreemde dominerende Tyrannẽ eñ heer=
schers wt den Lande veriagen / eñ onse oude Rechten eñ Priuilegien met
alle ernstichept / ghesaemderhant voorstaen eñ bescher mẽ. Ende so hy dat
clepne Landeken vã Hollant / met een deel vã Zeelant / niet en heeft con=
nen onder hem brenghẽ / in so langen tijt / ende met alle dat ghewelt dat hy
wt Italiẽ / Spaengien / Duytslant / Vranckerijck / als wt dese Nederlãden
heeft connen te samẽ rapen / wat sal hy dan connen wtrichten / so verre als
hem Brabant / Vlaenderẽ / Geldre / Vrieslant / Ouerijssel / Artois / Hene=
gouwe / Luxemburch eñ andere Prouincien des Nederlãdts / ofte een deel
der seluer / by Hollãt eñ Zeelant in eendrachtichept willẽ voegen / eñ hem
gesaemderhant wederstant doẽ: Voorwaer wy en twijfelẽ niet / ofte wy en
soudẽ wel haest met Godes hulpe der saken meesters wesen / eñ onse ver-
druckte Vaderlant wederomme in zijn oude fleur ende weluaren gebrocht
hebbẽ: wãt alst al wel ingesien wort / so ghy liedẽ slechs uwe hulpe wildet
te rugge houden / Ja al en wilde ghy oock nemmermeer sweert tegẽs hem
wttreckẽ / wat soude hy connen wtrichtẽ? nademael het openbaer is / dat
alle syne sakẽ anders niet en zijn / dã een ydel hooueerdich wtwendichept
eñ gelaet / daermede hy v lieden veruaert maeckt / ende met valsche versierde
aendieninge so verre brẽgt / eñ met subtilichept door eenige zijne Instrumẽ=
ten ofte medehulpers so verre doet brẽgẽ / dat ghy hẽ uwe gewelt in hãden
geeft / waermede hy synẽ moetwil eñ Tyrãnie / ooc tegẽs v lieder aduijs /
eñ als wy niet en twijfelen / tegens de goede meeninge vã onsen Coninck
te weghe brengt. Ghy moget noch in versche gedachtenisse houdẽ / hoe
dat hy int voorleden Jaer / inde vergaderinge vande Staten / des Maents
Augusti / v lieden al te samẽ proponeerde: Als dat die C. Ma. wt Spaen=
gien hadde afghesonden / die somme vã thien hondert duysent gulden: Eñ
dat het selfste was / het alderwterste dat hy wt Spaengiẽ hadde te vwach=
ten: Ende daer op maeckte hy v liedẽ wijs / dat hy soude twaelf Regimẽten
Duytsche knechtẽ / vijftich Vendelen Spaengiaerts / C eñ L. Vendelen
Walẽ eñ Nederlãders / eñ daerenbouẽ noch thiẽ duysent Duytsche Ruy=
ters / eñ drie duysent Peerdẽ vande Benden / eñ noch twee duysent lichte
Peerdẽ: behaluen noch eenen grooten hoop oorlochschepen / eñ sonder de
Ordinaris Garnisoenẽ hebbẽ opghebracht. Vermetende hem seer stoute=
lickẽ / eñ v lieden vast toeseggende / dat hy alle syne vyandẽ binnẽ ses we=
ken / ofte ten alderlanckstẽ binnen twee maenden / wt alle dese Nederlan=
den soude verdreuẽ hebbẽ: Begeerende alleẽ / dat ghy liedẽ sout toesiẽ gelt

op te brengen/omme het volc daer na te betalen/ op dat sy v lieden niet en souden op den hals blyuē ligghē/eñ het gantsche Lādt ten gronde op eten eñ verderuen. Waer op den Hertoge vā Medinaceli/die aen synē slincke hant geseten was/ v lieden ooc toeseyde / dat hy van synen twegen niet en soude nalaten/den Hertoge vā Alba met lijf eñ goet tot het wterste toe by te staen/omme het selfde dat hy belooft hadde na te comen/etc.

Nu latē wy v selue richten / of hy alsulcx in het minste volbracht heeft/ wy laten staen dat hy sulcken getal vā volcke by seer veel na / noyt heeft connen op die beenē brengē/ maer dat meer is ymmers openbaerlickē siē/ dat niet alleenlick die ses weken/ maer die twee maendē al langhe voorby zijn/Ja dat alreede het twede Jaer voorhādē is, eñ noch is hy also verre vā syne rekeninge als hy opt te voren geweest is. Waer wt men merckelick can afmeten/dat hy anders niet en soect, dan met een valsche voorwendinge ende persuasien/ ghelt vā v lieden af te dringen/ om den Crijch inde lengte te slepen: Ende maect hierentusschen den Coninck veel dinghen wijs/waermede hy syne Maiesteyt in groote sware costen brengt/ omme eenen schadelicken Crijch tegens syne eygene Ondersaten/ sonder eenighen noot te voeren: hoe wel het ghenoech kennelick is/ dat hy het selfste gelt dwelck hy ontfangt / geensins aen en leyt tot betalinghe syner knechten: gemerct dat hy den Spaenschen knechten ouer die achtentwintich/ende die Duytsche ouer die dertien ende veertien maendē besoldinge schuldich is ghebleuen. So dat het niet te vergheefs en is/ dat/so hy selue inde voorghemelde vergaderinge der Staten verclaerde, dat den Coninck hem ontboden hadde/dat hy geen gelt meer wt Spaengiē en hadde te verwachten/behaluen die thien hondert duysent gulden / die hy alsdoen verclaerde ontfanghen te hebben. Ende daeromme/ siende dat hem nu allen trooste van elder ontbreect/so neemt hy synen wterstē toeulucht tot V. L, ende heeft v daeromme teghenwoordelicken doen vergaderē, omme v lieden bouen alle die ontallicke eñ onuerdraghelicke costen/ daermede hy het Landt tot noch toe beswaert/eñ tot de beenē / Ja tot het merch vande beenen toe heeft wtghesoghen/noch met de somme vā twintich hondert duysent guldens tsiaers te belasten.

Maer lieue medebroeders/siet doch wel toe wat dat v liedē te doē staet/ eñ en denct niet anders/of die C. Ma. eñ synen Raedt vā Spaengien/ofte ymmers syner Co. Ma. erfghenamen eñ nacomelinghen/sullen ten laetsten eenmael die gantsche sake naer der waerheyt willē verstaē/ eñ goede rekeninge van alles hoorē / sonder haer meer te laten benoegē met de verbloemde aduertissementē/die sy tot noch toe vandē Hertoge eñ van synen aenhanck alleen ontfangē hebben: Eñ als men dā inder waerheyt beuindē sal/dat desen Crijch/beneuen so grootē oncosten/ die den Coninck eñ den Landen ontwijfelick ouer die twintich Millioenen alreede comē te staen/ noch tot sulcke onuerhalicke schade ende verlies van volcke/ van Steden/

Dorpen

Dorpen ende Vlecken syne Co. Ma. toeghedaen/gheuoert wort/alleene wt enckelen moetwille des Hertoghē/die alle getrouwe Ondersaten des Coninckx / teghen alle recht ende redene geerne soude gantschelick onderdrucken: Soo en twijfelt niet/of het sal den Coninck grootelicx verdrietē/ende hy alsulcke groote schade ende verderf zijnder Erflanden willē verhalen op die gene die oorsake daer van geweest zijn/ofte hulpe ofte bystāt daer toe gegeuen hebbē. Wāt so ghylieden noch voortaen met dē Spaenschen Tyrant/teghens uwe eygene Landtsaten/ende uwe eygene Vaderlant spannet/ ende hem bystant doet met ghelde ende andere gelijcke middelen / voorwaer daer moet nootsakelick van dese dry poincten / het eene volghen: Oft dat desen Crijch noch eenen tijt lāck also blijue staende tusschen beyden/gelijck als hy tot noch toe/ouer anderhalf Jaer tijts gestaen heeft: Ofte dat Godt ons de ouerhandt eñ volle victorie ouer onse vpanden gheeft: Ofte eyndelick dat hy de victorie ouer ons crijcht.

Nu ist gewis/dat in allen dese dry poincten het verderf eñ onderganck des Lādts nootwendich gheleghen is: want by also dat die saken noch eenen tijt lanck aldus blijuen staende/ so moet ghy bedencken dat hierentusschen/duerende desen grimmighē Crijch/die Neeringe gantschelickē vergaet/die Coopuaert stille staet/die Hantwercken ophouden/ eñ daer deur het gantsche Landt also verarmt eñ verbijstert wort / dat het ontwijfelick gheschapen is/in eenen swaren Hongers noot eñ dierte te vallē: waer wt anders niet dan Oproerten ende Seditien / sware Cranckheden eñ Pestilentien/mits welcken het Landt gantschelicken sal verwoest worden / te verwachten staen.

Beneuen dat hierentusschen het Lant van Hollant ende Zeelant/ ende alle omliggende Landen/van het Crijchsvolck opgeteert eñ wt den gronde verdoruen werden. Waer door dat noch Brabant / noch Vlaenderen eenich boter noch kaese/noch ander gewoonlicke Prouande/ noch sout en sal connen becomen: welcke Landen ooc voor haer deel van Ruyters ende knechten wtgeteert wesende/in eenē wtersten iammer eñ ellende/ nootsakelick sullen vallen/eñ daerenbouen sal alderley plonderinge eñ beroouinge/ Ja afbrandinghe van Steden/ Dorpen ende Vlecken/ syne Co. Ma. toegedaen/gheplegheт worden / nademael dat desen inheymschen Crijch alsulcks nootsakelick mede brengt: Ende dat noch het alderarchste is / by also/dat geduerende desen Crijch/die Dijcken door storm ende onweder/ comen in Zeelant ofte Hollant/in te breken: ofte dat eenighe vande partijen/door desperatie van in haerder vyanden handen niet te comen/ de selue doorsteken: so en cannen niet anders daer wt verwachten/dan beneuen die iammerlicken doot vā so menige duysentich duysent menschen eñ beesten / een eewich ende onuerhalick onderganck der seluer Landen / waeromme dat syne Co. Ma. ende alle syne nacomelinghen in een eewighe schade sullen gheraken.

Ten anderen / by alſo dat ons Godt die ouerhant eñ victorie ouer onſe
vyanden geeſt/ſo en can dat euen wel niet gheſchieden/ ſonder eenen iam=
merlicken moort ende vernielinghe vã eenen ontallicken hoop der goeder
Inwoonderen/die den Hertoge vã Alba tot ſynen dienſte gebruyct / wãt
het wel verſekert is / dat ſo langhe als hy gelt eñ volck ſal connen becom=
mẽ/ſo en ſal hy nemmermeer af houden alle middelen te ſoecken / om ons
gantſch eñ geheel wt te roeyen eñ te vernielen: So dat hy nemmermeer en
ſal werdẽ tondergebracht/ſonder eenige afgryſelicke groote bloetſtortin=
ge/beneuen alle andere Inconuenienten/die noch hierentuſſchen/gedue=
rende den Crijch ſo wy bouen verhaelt hebben / den Lãden ſullen weder=
uaren: Maer by ſo verre dat hy de ouerhant ouer ons crijget(twelc God
door zijn barmherticheyt verhoedẽ wil) ſo zijt ghy al te ſamen wel gewis/
dat v lieden anders niet te verwachten en ſtaet/ dan eene eewige eñ ſchen=
dige ſlauernie/ ouermits hy v lieden alle te ſamen / eñ alle de Steden voor
rebel eñ wederſpannich ſal houden ouermits die weygeringe des tienden
Penninckx: Waer wt dat hy hem laet duncken dat deſen laetſten Crijch al=
dermeeſt gereſen is. Daeromme ſal hy ontwijfelicken achten/dat alle die
gene/die haer daerinne geweygert hebben/al iſt ſake dat ſy niet opentlick
die wapenẽ teghens hem geuoert en hebbẽ/ nochtans ſyne openbare vyã=
den eñ wederſpannige zijn/ als die ghene die hem dit ſpel gherockt hebben /
ſalſe daeromme metten ſweerde ende metten viere niet anders tracteren/
dan ons/die hem opentlick wederſtant met wapenen gedaen hebben/ niet
twijfelende/of die andere ſouden wel het ſelfſte hebben ghedaen/ſo ſy den
moet/ofte die ghelegentheyt/oft die macht hadden ghehadt: Hoe wel dat
wy wel verhopen / dat hijt ſo goeden coop niet hebben en ſal / als hy wel
meynt/wãt wy gantſchelicken gereſolueert zijn/deene ſtadt voor/ eñ dan=
der naer/ Ja den leſten man te waghẽ/ eer dat wy in eens alſulcken vrem=
den eñ wreeden Tyrants handen/ons ſoudẽ willen ouergeuen: So dat hy
nemmermeer daer toe comen en ſal/ ſonder het Landt inde ſelue Inconue=
nienten die wy verhaelt hebben/ merckelicken te brenghen.

Waer wt het claerlickẽ blijct/dat in allen geualle/ by alſo verre als ghy
lieden hem noch langer in deſen Crijch helpt eñ met gelde byſtaet/ indien
dat ghy hẽ niet en verhindert/eñ opentlick in zijn voornemen wederſtaet/
ſo en can onſe arme Vaderlant haer wterſte verderf eñ verwoeſtinge geẽ=
ſins ontgaen: want op dat ghy wetet wat hy inden ſin heeft/ eñ hoe hy met
des Coninckx Landen/eñ met ons allen voorghenomen heeft te handelen:
ſo bemerct het ghene dat hy ons in ſyne Pardoenbrieuen/met wtgedructe
woorden dreyget/ ſeggende/ dat ſo wy ons niet en willen onder ſyne ghe=
hoorſaemheyt mede begeuen/ſo ſal hy dit gantſche Landt alſo verwoeſten
eñ verderuen/datter gheene Reliquien en ſullen ouer blijuen/ende dat het
ghene dat nu noch eenichſins gheheel is / gantſchelicken ſal worden ver=
nielt/eñ tot aen den wortel toe wtgheroeyt: Ja dat hy dit Landt / ſo verre
alſſer

alsser noch eenich Landt sal ouer blijuen/ met vremde Natien sal doen be-
woonen: met andere dierghelijcke dreyghementen / waer mede hy opent-
lick te kennen gheeft/ dat syne wterste meyninghe is / dit gantsche Landt
wt de gronde te verderuen ende vernielen &c.

Nu vragen wy v lieden/ indien dat sulcx gheschiede (daer van ons God
almachtich verhoeden wil) wie soude anders die schult hebben dan ghylie-
den alleene? die hem tot synen boosen moetwil/ ten wtersten verderue van
v eyghen Vaderlant/ met ghelt/ met volck/ met schepen/ met munitie/ met
prouande/ so langhe hebt byghestaen ende noch bystaet/ hoe sout ghy dan
sulcx hier namaels voor die Co. Ma. oft ymmers voor syne nacommelin-
gen connen verdedighen: Oft meynt ghy/ om dat v den Hertoge somwij-
len een blanck Signet met des Coninckx hant gheteeckent laet sien/ schrij-
uende daerinne wat hem gelust en ghelieft/ ende seggende dat het al versch
wt Spaengien coemt/ dat ghy daer mede des Coninckx ofte syner nacome-
linghen rechtueerdighen toorne ende wrake soudt connen ontgaen? Neen
ghy voorwaer: want al saecht ghy selue des Coninckx brieuen met zijn ey-
ghen hant gheschreuen/ en waert wel versekert dattet van syne Maiesteyt
ghecommen ware: Nochtans/ nademael v lieden ghenoech bekent is/ dat
syne Maiesteyt vander saken naer de waerheyt gheensins berecht en is/
en niet voorder en weet vanden teghenwoordighen staet des Landts / dan
voor soo vele als hy vanden Hertoghe ende syne toegedane geinformeert
wort: So en sout ghy in eeuwicheyt nemmermeer connen verantwoordē /
dat ghy aldus des Coninckx beste Erflanden / ende syne ghetrouwe On-
dersaten/ so iammerlick latet verloren ende verdoruen gaen / dewijle ghy
als Staten den Landts / behoorden na uwen Eedt een opsicht daer op te
hebben/ ende den Coninck selue (die in uwen handen gesworen heeft het
Landt te beschermen ende te beschudden / ende in alle syne Priuilegien te
handthouden) beter te berichten: Ofte anders zijt ghy wel versekert/ dat/
of schoon noch syne Coninckliicke Maiesteyt/ noch syne nacommelingen
alsulcks niet en strafteden / ghy en sult nochtans in eewicheyt / die alder-
hoochste straffe des almachtigen Godts/ ende Coninckx aller Coninghen
nemmermeer ontgaen: Dewijle hy v ghestelt heeft tot beschermers ende
beschutters uwes arme Vaderlandts/ dwelck nu voortaen roept uwe hul-
pe aen/ met grooten gheschrey des gantschen volcx. Want ghy zijt int af-
wesen des Coninckx/ die ghene die des Coninckx plaetse behoort te houdē:
Ende gheen Gouuerneur noch Stadthouder en mach alsulcken Crijch
niet voeren sonder uwen wille ende consent/ want soo den Coninck selue
ghesworen heeft/ gheen Oorloghe teghens vremde te voeren sonder uwe
verwillinghe: hoe veel te min soude dan een die selue vreemdelinck is/
ende noch den Coninck/ noch den Lande int minste bestaet / onder tdeck-
sel dat hy hem voor eē Stadthouder des Coninckx wtgeeft / eenē alsulcken
schadelicken Crijch mogen voeren/ tegens die eyghen Onderdanē zijnre

Maiestept/om de selue metten viere/mettē sweerde/ende met honghers noodt/soo als hy ons met wtghedruckten woorden dreycht/nae synen moetwille te verwoesten ende te verderuen.

Tot dien eynde/voordert hy nu van v lieden dese twee Millioenē/nu staet de sake in uwen handen eñ in uwen keure/so ghy hem te wille staet/ende zyne hooge woordē eñ dreyghementē ontsiet/so sult ghy dit gantsche Lant in een eewige slauernije/Ja in eenē iammerlickē eñ noyt gehoorde verwoestinghe/binnē cortē tijt ontwijffelick bringhē: ende v salmen voor God eñ allē menschen schuldich makē/van alle dat bloet datter noch vergoten sal worden/eñ vā allen den iammer/ellende ende wterste armoede/daer so menighe weduwen ende weesen/so menighe beiaerde oude Vaderen/so menige arme bedruckte kinderkens/tot harē wtterstē verderf inne sullē comē/ende alle dit gheschrey/dat clagē ende huylē/sal ouer v luyden wrake roepen voor Gods aenschijn: ghemerckt/ghylieden die behoorden Voorstanders des volcx eñ beschermers des Lants te wesen/den Tyran/in zijne verwoede Tyrannie sult hebben voortgheholpen.

Oock sullen op v vallē alle die veruloeckinghen eñ vermaledijdinghen/van onse ende uwe nacomelinghen/die in eeuwicheyt sullen den dach veruloecken/dat den Spaenschē Tyrant hier int Lant zijnē eerstē voet gesedt heeft/om ons eñ haer al te samē in eene so iammerlicke slauernie te brenghen/ick late staen/de oneere ende schande/die ghyliedē dan sult behalen by allen vremde Natien/Volcken/Steden/Coninghen/Vorstē eñ Potentatē: als dat ghy die auctoriteyt eñ macht die v Godt eñ het Lantrecht gegeuē heeft/noyt en hebbet doruen teghēs eenen Spaenschē Tyrant/tot bescherminge eñ behoudenisse uwes Vaderlants/eñ tot verdedinge haerder Vrijheyt eñ Priuilegien/int werck stellen: Ja ter contrarien hebt die selue misbruyckt/om v eyghen volck/twelck ghy behoorde in syne Lantrechten/Vryheden ende Priuilegien beschut ende beschermt te hebben/in eene eewige slauernie eñ ellēdige cattiuicheyt/die swaerder sal wesen dan enigē doot/wt enckel slappicheyt vā hertē eñ cleynmoedicheyt te brengē.

Daerenteghen/so ghy lieden desen Tyrant/synen onredelicken eysche niet alleenlicken afslaet/maer oock selue die sakē ter hertē neemt/eñ uwe Officie/Naem/Ampt/ende auctoriteyt na uwē Eedt eñ schuldigē plicht betrachtende/v eyghens Vaderlandt in syne Rechten/Vrijhedē/eñ Priuilegien voorstaet: eñ in stede dat hy nu twee Millioenen gouts Jaerlicx eysschet/omme het Landt te verwoestē ende te verderuen/slechs een Millioen/Ja een half Millioen/op eenmael wilt besteden/om het Landt te bewarē/eñ die vremde Tyrannen wt te helpen drijuen/om het Lant in een goede vrede eñ eendrachticheyt/ende tot zijn oude fleur/voorspoet/eñ welvaert weder te brenghen: So sullet ghylieden voorwaer God almachtich/der Coninckl icker Maiesteyt ende uwen Vaderlande/een grooten aenghenaemen dienst doen/ende v seluen by alle Natien/ende volcken/

ende

ende by alle vremde Heerē ende Potentaten / eenen loffelicken roem ende heerlickē naem ghewinnen: Als dat ghyliedē als goede getrouwe Vaders des Vaderlants/den aenstaenden iammer ende ellende desselfs geweert/ den Crijch ghestilt/de Vrede wedergebracht/de Neeringe eñ Coopmanschap weder opgericht/alle Handtwercken ingheaelt/den Rijckdom ende alle voorspoedicheyt geprocureert hebt: Ende moget wel voor seker ende ghewis houden /dat by also verre/ V. L. hierinne verstaen wille/ dat alle andere swaerichedē ende beroerten die inden Landen moghen ghereesen zijn/met goeden ghemeen aduijs eñ raedt naer ouden hercommen/ lichtelick sullen werden beslecht /midts wy ons tsamē als getrouwe nabueren ende medebroeders /in alle billickheyt ende redelicheyt deen tegens dē anderen/tot voorderinge van tgemeene beste/ eere eñ dienste van syne Ma. sullen dragen: Sulcx dat ghylieden inder waerheyt beuinden sult/dattet al valsche ende versierde loghenen zijn /die onse ghemeene vyanden ons nagheuen /om ons van v lieden/ende v liedē van ons/af te scheyden /als dat wy rebellen ende afuallinghe vanden Christelicken gheloone / ofte vande ghehoorsaemheyt des Coninckx opt souden gheweest zijn: Want wy noyt yet anders ghesocht en hebben /dan onse wettelicke Vryheydt / ende onse Landtrechten die ons van onse Coninck besworen zijn / teghens alle vreemde Tyrannen te hanthouden(gelick als onse Voorvaders ons gheleert ende met haer eyghen exempel hebben voorghegaen) ende onse conscientien na Godts beuel te reguleren: Stellende onse vertrouwen op Godt/ende op synen Sone Iesum Christum/ende soeckende hem na onse crancke vermoghen te dienen / ghelijck als hy selue in zijn H. Woort is eysschende: Ende voorts die Ouericheydt in alle eerbiedinghe ende reuerentie na Gods beuel houdende /de selue alle gehoorsaemheydt biedende /ende onsen naesten in al tgene ons moghelick is/dienende: Het welcke ghylieden selue (so wy ons ghenoech tot v versien) also sult bekennen: Alsmen de saecke inde rechtueerdicheydt sal examineren / kennen ende oordeelen: Ende wy teghens alle valsche beschuldinghe/by onpartijdighe Rechteren moghen worden ghehoort.

Tsoude voorwaer wesen teghens die natuere ende conditie van die van Hollandt/dat sy lieden hen vergrepē ofte misdaen hebbende/haer misdaet niet en soude bekennen / ende daer van in alder ootmoet gratie ende ghenade versoecken. Men heeft ons noyt gheacht/ofte ghesien so obstinaet/ oft hertneckich in onser voornemen ofte voorstel / maer in allen saecken daerinne wy syne Maiesteyt hebben connen ghelieuen/ lichtelick laten beleyden. Wat Natie ofte Prouincie isser gheweest / die in allen beden ende subuentien te consenteren ter petitie van syne Co. Ma. goetwillichlicker is geweest/dan die van Hollant: Ia so sacht eñ goetwillich dickmaels zijn geweest/dat sy by andere Prouinciē omme texempels wille/ dat hebben verwijt ende ondanck ghehadt: Wat Ondersaten hebben in allen

voorgaende

voorgaende Oorlogen meerder ghetrouwichept bewesen als die vā Hollant/in heure respect/als v lieden/ē voor alle die werelt kennelick is/ ē wy wel versekert duncken te zijn/dat wy van gheene ongehoorsaemheyt/ rebellie ofte ontrouwichept schuldich bevonden sullen worden/ten ware byden Hertoge ē synen bloetraedt/die alle ordene vā Justitie altijts geinuerteert/allen Overichept/Richters/Officieren ē Wethouders versmaet/ē allen saken naer hare affectie hebbē wtgericht/des hen die goede ende vrome dickmaels hebben beclaecht ende beschreyt.

Verhaluen/goede Heerē ē lieue medebroeders/wilt doch de sake ernstelick ouerlegghen/wilt alle cleynmoedichept ē wijuissche slappichept van v werpen/ē eenen mannelicken moet grijpen: wilt tsamen met ons als met uwen Lantslieden/Ja met uwen broeders ē eyghen vleesch ende bloet/die hant houden dat onse arme verdructe Vaderlandt/eenmael van vremde Tyrannie verlost wesende/na syne oude Rechten/Hercomen ē Privilegien/onder die gehoorsaemheyt des Coninex onses allerghenadichsten Heere/in eene ghewenschede Vrede ē eenichept/ē tot hare oude fleur ē voorspoedichept mach ghebracht worden: daer toe wy niet en twijfelen/Godt almachtich sal v lieden ē ons allē/syne Goddelicke hulpe ende handt reycken/tot vermeerderinghe synes Rijcx ende Glorie.

Hooghe/Edele/Seerweerdighe/Eersame/Wijse ende Voorsienighe goede Heeren/Vrienden ende medebroeders/Godt almachtich neme v in zijn heylighe bescherminghe. Gheschreuen tot Delft/den xij. Septembris. Anno M. D. lxxij.

Onder stont gheschreuen: Uwe goetwillighe Vrienden ende Medebroeders/Die Ridderschap/Edelen/ende Steden van Hollant/representerende die Staten vanden seluen Lande. Noch stont onder gheschreuen: Ter ordonantie der Staten:

Ondergheteeckent
H. Verchijn.